

ספירת המוות, 2019

מיכל לזרוביץ

לנמלים העיוורות יש נטייה מסוכנת לבצע התאבדות המונית, רק בגלל שהן הולכות בעקבות המנהיג. מרבית הנמלים מנוטות את דרכן באמצעות חוש הראייה, כמו בני האדם. סוג מסוים של נמלים הן עיוורות לחלוטין, והם הולכות זו אחר זו באמצעות שובל מולקולות ריח שמפרישות אחיותיהן (פרומון). מה קורה כשאחת מהן מתבלבלת ונוצרת הפרעה באינסטינקט החושי? התופעה החריגה מתרחשת כאשר נמלה אחת בקבוצה מאבדת את שביל הריח, או במלים אחרות את דרכה. התוצאה - יתר הנמלים עוקבות אחרי הנמלה שהפכה למנהיגה, ונעות זו אחר זו במעגל ספירלי מתמשך ואינסופי, מעין מערבולת שנוצרת על ידי שובל הריח. בשל עיוורונן, הן לא יכולות להשתחרר מהלולאה הקטלנית. הן נעות זו בעקבות זו, עד לתשישות, מוות ובעצם אובדן המוני בלתי נמנע.

בעבודת הווידיאו המוקרנת בתערוכה, "ספירת המוות", 2019, אני מפתה את הצופה בדימוי מרתק ואף מהפנט, אך דווקא החלק הלא ויזואלי, אלא הסיפור שנמצא מאחורי הדימוי משמעותי לא פחות. הייתי אומרת, שהסיפור הוא אפילו קריטי להבנת העבודה. הסצנה נעה במרחב שבין ריקוד סופי של דרווישים מסתחררים, לבין פעולה של התאבדות המונית.

בתקופה האחרונה הפרקטיקה שאני עושה בה שימוש היא רישום על גבי רישום, עבודה בשכבות, ריבוי מסכים. רישומים ידניים, רישומים דיגיטליים וסרטים שונים – כל אלה נמצאים בסטודיו בתהליך של התהוות מתמדת. אני בונה עולם בקווים, יוצרת שכבות, ובתערוכה מחברת את הכול יחד. ההתערבות שלי בסרט היא פונקציונלית: למשל, המחשבה להאיר נקודות מסוימות, או אפילו המחשבה לאייר תנועה אידיאלית - כמו הזרעונים בעבודת הווידיאו המאיירים ומסמנים תנועה אופטימלית של הנמלים. אני עוקבת אחר מקריות חומרית וטבעית ומוצאת מתוכה את הצורות. בעצם כמו הנמלים המזהות תנועה נתונה ועוקבות אחריה.

התנועה הספירלית – מבחינתי – היא תנועה קמאית. היא התנועה של המערבולות במים, היא התנועה של הגלקסיה, וכן, היא גם תנועתן של הנמלים המתאבדות.

בעבודה זו נעשה שימוש בהתערבות אלגוריתמית בטכנולוגית Optical Flow לצורך מעקב אחר נקודות עניין בסרט הוידאו באמצעות קוד המותאם לסרטון. התערבות זו יצרה ויזואליזציה של עקיבה אחר תנועת מסת הנמלים ודגימה של נמלים אנונימיות. עקיבה זו נעשתה בשכבות, שכבה על גבי שכבה.